

Capitolul II

O ORGANIZARE ÎNȚELEAPTĂ

*„Așa cum Tu M-ai trimis pe Mine în lume,
tot astfel i-am trimis Eu pe ei în lume;
și de dragul lor Mă sfințesc Eu pe Mine Însumi,
pentru ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.”*

(Ioan, 17, 18-19)

Pe drumurile colbuite pe care Domnul Hristos și Apostolii Săi le-au bătut în călătorii, relația lor a fost cea de la Învățător la învățăcei. Sfinții Apostoli au primit învățătură odată cu mulțimile, dar și în particular, căci adesea Domnul le explica înțelesurile parabolilor când nu le înțelegeau. Întâlnirea omului cu Dumnezeu este uimitoare, dar și cutremurătoare. Nu îi e ușor sufletului omenesc să înțeleagă și să accepte o dumnezeire revelată atât de aproape, prin minuni și învățături care răstoarnă tot ce s-a obișnuit să creadă! Dumnezeu te îndeamnă să te angajezi în dialog cu întreaga ființă.

Nici Sfinților Apostoli nu le-a fost ușor, de aceea Domnul i-a pregătit treptat, i-a încurajat prin minuni, prin darurile pe care le dădea și pe care îi punea să le

exercite, cum era darul vindecării, al învierii și al alungării duhurilor rele (*Lc. 9, 1; 10, 1; Mt. 10, 1, Mc. 3, 14*), îi punea la încercare, ajutându-i să crească duhovnicește, pregătindu-i pentru misiunea propovăduirii Evangheliei la neamuri sălbatice, misiune care cerea jertfă de sine.

Toți Apostolii au fost egali, Domnul le-a dat aceleași harisme și le-a acordat aceeași încredere. Fiecare era important în sine, dar și împreună. Ion-Sorin Bora presupune că cei doisprezece erau o adevărată structură organizatorică, un grup cu calități deosebite, primii aleși pentru a le fi încredințată misiunea mântuitoare.³ Dovadă ar fi faptul că înșiși Apostolii erau conștienți de importanța păstrării numărului de doisprezece și, atunci când cădea sau, mai târziu, murea vreun Apostol, altul era ales în locul lui. Acestea s-au petrecut după Înălțarea la Cer a Mântuitorului, când Apostolii și-au început misiunea evanghelizatoare. Astfel, primul ales a fost Apostolul Matia, în locul trădătorului Iuda Iscarioteanul. Dăm citatul, deoarece se observă cum Apostolii

---

³ Cf. Ion-Sorin Bora, *op. cit.*

nu hotărau singuri cine intra în rândul lor, în mod „democratic”, ci prin conlucrarea cu Dumnezeu-Duhul Sfânt: „Și au pus înaintea pe doi: pe Iosif, numit Barsaba, zis și Iustus, și pe Matia. Și rugându-se, au zis: «Tu, Doamne, Care cunoști inimile tuturor, arată pe care dintre aceștia doi l-ai ales să ia locul acestei slujiri și al apostoliei din care a căzut Iuda, ca să meargă în locul lui.» Și au tras la sorți; și sorțul a căzut pe Matia; și el s-a rânduie împreună cu cei unsprezece apostoli.” (*Faptele Apostolilor*, 1, 23-26)

Matia fusese și el ucenic al Domnului, căci Domnul mai avea un grup de șaptezeci de ucenici, dintre care mulți Îl urmaseră încă de la început, cu misiune propovăduitoare în popor. Tot din acest grup au fost selectați mai târziu și ucenicii care i-au însoțit pe Apostoli în misiunea lor la neamuri.

După Pogorârea Duhului Sfânt, Sfinții Apostoli au devenit cu adevărat pregătiți pentru a-și îndeplini misiunea de evanghelizare a neamurilor. Au primit darurile necesare pentru întemeierea Bisericii (puterea de a boteza, de a ierta păcatele, de a hirotoni preoți etc.). Au primit darul limbilor, căci aveau nevoie să vorbească în limba populațiilor în care își desfășurau activitatea.

Apoi, după o perioadă lungă de ședere la Ierusalim, timp în care au întărit și au organizat Biserica de aici, botezând mai ales în mediul iudaic din Siria și Palestina, după Sinodul din anul 50, a plecat fiecare în câte o parte a lumii, pribegind ani îndelungați, propovăduind Evanghelia și organizând biserici locale. Propovăduirea s-a desfășurat foarte eficient, dar tot a durat câteva decenii. Și nu este de mirare, ținând cont de teritoriul uriaș străbătut de Apostoli, din vestul Europei până în estul continentului, până în India și chiar în Africa. Neamurile întâlnite erau extrem de diferite, vorbind limbi diferite, observând tot felul de credințe locale sau răspândite pe arii mai largi, închinându-se la mai mulți sau mai puțini zei, practicând mistere sau promovând forme de magie. Pe toate le-a biruit cuvântul Adevărului, idolii au fost sfărâmați, viața morală s-a îndreptat, dar toate s-au făcut cu jertfe fără număr din partea iubitorilor de Dumnezeu.

Insuflați de către Duhul Sfânt, Sfinții Apostoli au reușit să organizeze o activitate misionară eficientă. Modelul este cel descris de către Sfântul Pavel. În primul rând, este de presupus că Apostolul se informa cu privire la zona în care urma să meargă; apoi, străbătea

ținutul care îi fusese rânduit în lung și în lat, mai întâi prin cetăți, care deveneau ulterior centre de iradiere a credinței. Acolo, proclama Evanghelia, chemând oamenii la credință și la botez. Chemarea a fost însoțită în toate cazurile de minuni, căci, prin minuni, Domnul Hristos i-a încredințat pe oameni de puterea Sa dumnezeiască și Sfinților Apostoli le-a dat putere de a face minuni încă din timpul vieții Sale. Biserica locală ia ființă prin botezarea credincioșilor; dintre primii botezați, de obicei, sunt hirotoniți episcopi și diaconi, care să poată ține sfintele slujbe. După aceea, Apostolul rămânea o vreme în Biserica nou-înființată, ca toți cei ce doreau să devină creștini să aibă ocazia de a o face. În acest timp, îi învăța pe oameni doctrina creștină, desfășurând o activitate catehetică. Totodată, se ocupa și de organizarea structurilor administrative ale Bisericii, dintre care nu lipsea ajutorarea săracilor.

După ce rânduia treburile în Biserica nou-înființată, lăsând în urmă episcopi, Apostolul pleca mai departe, într-un alt ținut. Putea rămâne câțiva ani într-un singur loc. Dacă, în drum, trecea prin comunități creștine, rânduiala era ca el să rămână o vreme în bisericile respective, chiar dacă erau întemeiate de alt Apostol, ca

să întărească prin sfaturi duhovnicești credința lor, să medieze conflictele, să combată devierile de la dreapta credință. După plecarea Apostolului care o întemeiase, Biserica locală urma să-i continue activitatea de propovăduire.

Trebuie să se știe că Apostolii nu călătoreau singuri, ci însoțiți de ucenici, aleși dintre cei mai credincioși și mai capabili să desfășoare activitatea misionară. Mulți dintre ei sunt amintiți în Biblie ca fiind ucenici dintre cei șaptezeci, cum am precizat mai sus.

Sfinții Apostoli păstrau o legătură strânsă, își trimiteau vești și urmăreau ca activitățile lor să fie complementare. Se și întâlneau uneori, de Sfintele Paști, atunci când discutau și probleme de credință, cum s-a întâmplat în anul 50.

Apostolii se bucurau de cea mai mare autoritate în Bisericile locale, ceea ce îi împovăra și cu o răspundere uriașă – răspunderea unor suflete câștigate pentru Dumnezeu sau pierdute.

Sfântul Andrei a urmat același model de propovăduire. Informații despre călătoriile sale, despre comunitățile în care a predicat și despre episcopii pe care i-a uns se găsesc în diferite texte hagiografice. Astfel,

Epifanie Monahul relatează că, în Moesia, l-a uns ca episcop de Odysopolis (Varna de azi) pe Apion (Apian)⁴, Nichifor Calist numește un alt episcop, uns la Bizanț, pe nume Stahis, iar în Macedonia l-a lăsat episcop pe Urban. Stahis, Urban și Amplias sunt nume care se găsesc între numele celor șaptezeci de ucenici ai Domnului, sărbătoriți la 31 octombrie.

Dar pe unde a umblat Sfântul Andrei, însoțit de ucenicii săi?

Datoria mănâncă cu omul din blid.

---

⁴ După *Synaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae* – text hagiografic aparținând Patriarhiei din Constantinopol, datând din sec. al X-lea (?), dar reeditând, se pare, informații mult mai vechi – numele lui este Amplias.